

O'ZBEKISTON
SAVDO-SANOAT
PALATASI

O'zbekiston Respublikasi, 100047, Toshkent sh.,
Amir Temur shoh ko'chasi, 4-uy
tel.: (+998) 78-150-60-06, 1094;
e-mail: info@chamber.uz, chamber@exat.uz
www.chamber.uz

CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF UZBEKISTAN

ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА УЗБЕКИСТАНА

25 aprel 2025 yil.

9/02-07-18-6005-son

**Бухоро вилоят суди Иқтисодий
ишлар бўйича судлов ҳайъати
кассация инстанцияси**

**Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси
“Temur Imkon Dizayn” МЧЖ
манфаатида**

Иш рақами:

2003-1701/2427

КАССАЦИЯ ШИКОЯТИ

(Бухоро туманлараро иқтисодий судининг 20.06.2018 йилдаги ҳал қилув қарорига нисбатан)

Даъвогар “Temur Imkon Dizayn” МЧЖ Бухоро туманлараро иқтисодий судига даъво ариза билан мурожаат қилиб, унда жавобгарлардан давлат ва жамоат эҳтиёжи учун бузилган савдо дўконлари бозор қиймати яъни 995 934 764 сўм миқдорида зарарни ундиришни сўраган.

Бухоро туманлараро иқтисодий судининг 20.06.2018 йилдаги ҳал қилув қарорига кўра, даъвогар даъво талаби қисман қаноатлантирилиб, жавобгар Ёиждувон туман ҳокимлигидан даъвогар фойдасига 333 569 548 сўм зарар, 1 667 847 сўм тўланган давлат божи ундирилиб, даъво талабининг қолган қисми қаноатлантиришдан рад этилган.

Суд даъвони қисман қаноатлантиришда, даъвогарга мулк ҳуқуқига кўра тегишли бўлган савдо дўконлари “Бизнес баҳолаш ва эксперт-консалт” МЧЖнинг 12.11.2015 йилдаги ҳисоботига кўра 333 569 548 сўмга баҳоланганлигини асос қилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 25.03.2024 йилдаги 10-сон қарори 2-бандига кўра Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ва унинг ҳудудий бошқармалари ҳам палата аъзоларининг манфаатларини кўзлаб апелляция, кассация шикояти билан мурожаат қилиши мумкин.

Ушбу ҳал қилув қарори суд томонидан иш учун аҳамиятли ҳолатларнинг тўлиқ аниқланмаганлиги, қўлланилиши лозим бўлган қонунчилик ҳужжатининг қўлланилмаганлиги, яъни моддий ҳуқуқ нормаларининг бузилишига йўл қўйилганлиги сабабли қуйидагиларга асосан бекор қилиниши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 27.03.2017 йилдаги ПК-2853-сонли қарори ва Бухоро туман ҳокимининг 31.03.2017 йилдаги 185-сонли қарорига кўра Бухоро вилояти “Ғиждувон туман деҳқон бозори” АЖ ҳудудида даъвогарга тегишли жами 6 дона савдо дўкони бузилиши белгиланган.

Бухоро вилоят ҳокимининг 31.03.2017 йилдаги 185-сонли қарорига кўра бузилишга тушган объектларни хатловдан ўтказиш, бузиладиган объектлар учун тўлов миқдорини аниқлаш ва компенсация турини белгилаш юзасидан ишчи гуруҳ тузилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 29.05.2006 йилдаги 97-сонли қарори (*01.01.2020 йилга қадар амалда бўлган*) 8-бандига кўра, ер участкаларини олиб қўйиш компенсациянинг қуйидаги турлари берилиши шарти билан амалга оширилади: бузилаётган уйлар, бошқа иморатлар, иншоотлар ва дарахтлар қийматини фуқароларга тўлаш ер участкаларини олиб қўйишда объектларни бузишга кўчмас мулкнинг бозор қиймати ва олиб қўйиш сабабли мулкдорга етказилган зарар тўлиқ қопланганидан кейин рухсат берилади.

Ушбу қарорнинг 27-бандига кўра, ер участкаси олиб қўйилиши оқибатида юридик шахслар кўрган зарар учун компенсация тўлаш тегишли туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари томонидан мазкур Низомнинг 15-бандида назарда тутилган маблағлар ҳисобига амалга оширилади.

Бироқ, даъвогарга тегишли бўлган савдо дўконлари бузилишдан икки йил олдин, умуман бошқа сабабларга кўра баҳоланган бўлиб, савдо дўконлари қиймати бузилган вақтда яъни 2017 йилда бошқа нархни ташкил этган.

Чунки, ЎЗРнинг “Ягона миллий баҳолаш стандартларининг 51-бандига кўра номоддий активлар ва интеллектуал мулк объектлари, бизнес ва бизнесда иштирок этиш ҳуқуқи ва кўчмас мулк қийматини баҳолашда, баҳолаш тўғрисидаги ҳисоботда кўрсатилган якуний қийматидан, агар баҳолаш тўғрисидаги ҳисобот тузилган санадан ўн икки ойдан ортиқ вақт ўтмаган бўлса, фойдаланилиши мумкин.

Биринчи инстанция суди ҳал қилув қарорида даъвогарга тегишли савдо дўконлари бузилиб кетганлиги сабабли, суд-баҳолаш экспертизасини ўтказиш тўғрисидаги даъвогар илтимосномасини қаноатлантиришни рад этган.

Бироқ, бузилган бионинг бузилган вақтидаги бозор қийматини аниқлашнинг бир қатор усуллари мавжуд бўлиб, кадастр ҳужжатларига асосан қиёслаш усулидан фойдаланиб, бузилган бионинг 2017 йил июль ойи ҳолатига бозор қийматини аниқлаш юзасидан суд баҳолаш экспертизасини тайинлаш лозим бўлади.

ИПКнинг 299- моддасига кўра, Суд ишни кассация тартибида кўриш чоғида биринчи инстанция суди ҳал қилув қарорининг қонунийлиги ва асослилигини текширади. Суд янги далилларни текшириши ва янги фактларни аниқлаши мумкин.

Кассация инстанцияси суди биринчи инстанция судининг ҳал қилув қарорини тўлиқ ҳажмда текшириши шарт.

ИПКнинг 123-моддасига кўра Суд ушбу Кодексда ва бошқа қонунда белгиланган, ўтказиб юборилган процессуал муддатни, агар у ўтказиб юборилиш сабабларини узрли деб топса, ишда иштирок этувчи шахснинг аризасига кўра тиклашга ҳақли.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда ҳамда ЎзР ИПКнинг 282-306-моддалари ва “Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси тўғрисида”ги Қонуннинг 21-моддасига асосан,

С Ў Р А Й М А Н:

1. Бухоро туманлараро иқтисодий судининг 20.06.2018 йилдаги ҳал қилув қарорига нисбатан кассация шикояти бериш муддати ўтганлигини узрли деб топиб, процессуал муддатни тиклашингизни.

2. Мазкур шикоятни олдиндан давлат бож тўловисиз иш юритишга қабул қилишингизни.

3. Бухоро туманлараро иқтисодий судининг 20.06.2018 йилдаги ҳал қилув қарорини рад қилинган қисмини бекор қилиб, даъвогар даъво талабларини тўлиқ қаноатлантиришни.

4. Кассация шикоятини палата вакили иштирокисиз кўришингизни.

5. Суд харажатларини жавобгардан ундиришингизни.

Илова:

- 1. Шикоят аризасининг тарафларга юборилганлиги тўғрисида почта чиптаси.*
- 2. Почта харажатлари тўланганлиги тўғрисида инвойс;*
- 3. Палатага аъзолик шартномаси ва гувоҳномаси нусхаси.*
- 4. Бошқа ҳужжатлар варақда*

Раиснинг
биринчи ўринбосари

Д.К.Курбанов

